KLUB NOVÝCH NEWCOMERS' CLUB

KANADSKÉ LISTY

Second Class Mail. Reg. No. 3088

388 Atwater Ave., Mississauga, Ont., L5G 2A3, Canada.

No. 12, Vol. 25., prosinec-December 1991.

Hej, Vy, v tej Bratislave!

Iniciatíva za samostatné Východné Slovensko

Ta co sce še už načisto zošaleli, abo sce ešči vše v šoku z tej žimy spret dvoch rokoch? Nič nerobice len mitingujece, revece na raty, dokonca už u Vás i kref cekla. Ta sebe nemišlice, že mi Východňare budzeme na Vás robic! Vy možece bic každú hodzinu vo Viedni a ešči Vám plano.

V novinkoch každý dzeň čitame, že budze horúca ješiň. Budze, budze, ale pripravíme Vám ju mi, Východňare. Písac i podpisy zbirac zname i my a tak Vám oznamujeme, že do tretice šicko najlepše — včera še na Východze narodzela zatel' najmladša iniciatíva

ZA SAMOSTATNÉ VÝCHODNÉ SLOVENSKO

po našim

ZA SAMOSTATNÝ ŠARIŠ!

Nastupujeme pod heslom: DOSC BULO BRATISLAVY!

Ľube našo Bratislaľčani, už Vás máme po krk. Šak Vy neznace co chcece. Ras še Vám nepáča komunisci, potom Mad'are, Čechi a po nich pridzeme na rad MY? Ta to verabože ne!!!

Dosc bulo Mečiara, Kňaška, Markuša i teho iniciatívneho Bidaka, či vlastne Budaja.

Ta sebe nemyšlice, že len Vám panboško rozum ošvicel. Asi Vám v tej Bratislave, Slovnaft už načisto tote hlavy okurel!

Kukajce, šak my Východňare už i divadlo máme väčše jak Vy! Nelen z Vašeho divadlo možu vychadzac tako komedijanci jak Kvietik i Kňaško!

A máme dosc i bývalých ešte-bákoch i exkomunistoch!

Našo l'udovo rozpravače po slovensky bara neznajú, ale tým vašim mečacím še vše vyrovnajú!

DOSC BULO BRATISLÁVY!!!

Švet še už raz muší doznac, že v tej republike žijú i Šarišani, Zemplinčani, skrátka Východňare! I my chceme nelen do Ruska, ale do šveta! Nebudzeme še maskovac žadnym cudzím slovom jak je zverchovanosc, my Vám to povime po lopace: Chceme samostatnosc.

Kukajce še. Na spojene zo švetom máme letisko, a kto má v republike največše hury i največše male moro? Nezname, nezname, dze sebe potom budzece ricky vyval'ovac a či še Vám zviši na Alpy!

A preto šmelo volame: DOSC BULO BRATISLAVY!!!

Vžali sce nám náš umný šarišký jazyk, pomaly še stavame vašou koloniou, a tak še nečudujce že naše cerpežlivosc precekla.

Východňare na nohy!!!

Ukážce tým Záhorákom, že sme l'epše jak oni.

Na nich!!!

Nedajme im vecej našo Tatry!

Zastavme jim kohucik z ropu!

Opevnice železarne!

Spametajce še Šarišane! Využijce historickú šancu.

Het z bratislavským centralismom!

Z Bratislavy fúkajú čarne lufty na našo Tatry.

Dýchajce len náš vlastný vzduch.

Východňare! Našo heslo nech je: BES BRATISLAVY NA VEČNE ČASI A NIGDA INAKŠ!

Východňare! Nedajce še ošalic dvoma predchadzajucími iniciativami. Šak dze še zrodzeli največše l'udze našeho storoče, največši izmus?

Na Východze!

Šak už sám vel'ký Bil'ak hutorel: Dze še dvojo mlaca, ceče pre treceho. Šarišane, Zemplinčane i šicke Východňare: Kto še boji, nech neidze do Bratislavy! Vežme sebe šicke kompetencie a i bes ústavy vladnime sebe sami!

Zlikvidujme bratislavský centralizmus!

S pozdravom Za samostatné Východné Slovensko

Prípravný výbor iniciatívy ZSVS

"Čs. týdeník", USA-rubrika "Smějeme se", 5. 12. 91.

Our Prime Minister, Rt. Hon. Brian Mulroney, and his family are extending to our readers warmest wishes for a joyful and festive holiday season.

Czechoslovakia Reaches Out Despite the Pressures Within

By JOHN TAGLIABUE

BRATISLAVA, Czechoslovakia

VACLAV HAVEL has an unlikely mission in his first official visit to Washington this week: to seek a kind of associate membership in the North Atlantic Treaty Organization for Czechoslovakia, Poland and Hungary, even if the interest is more in political and economic assistance than in military matters. Less trumpeted, but perhaps as significant, will be his acceptance of the original copy of an obscure document that sets forth the guarantees under which ethnic groups combined to form Czechoslovakia, and has slumbered for decades in the Library of Congress.

The Czechoslovak President's dual purpose reflects complex and troubled times in Central Europe nearly two years after the collapse of Communism there. For if the NATO discussions show that Czechoslovakia and its close neighbors are looking forward to integration into Europe, and all this implies for the suppression of nationalism, Mr. Havel faces a return home to resurgent nationalist tensions and suspicions that are tearing apart his country's two ethnically distinct components — the Czech and Slovak regional republics — as well as the map of Central Europe as it was drawn after World War I. With the Soviet Union in turmoil to the east, and Yugoslavia in flames to the south, just how long can Czechoslovakia hold on?

Czechoslovakia has always represented a liberal spirit and an unusual fragility in the winds of change. Alone among the nations of Central Europe, Czechoslovakia preserved a liberal democracy between the world wars, so it was not surprising that when Nazi Germany challenged the post-World War I order in Europe by unleashing the second great war, one of its first steps was to dismember Czechoslovakia. Even in the repression that followed the crushing of the Prague Spring in 1968, the notion of democracy was kept alive by people like Mr. Havel. Now, nearly two years after the velvet revolution of 1989 that toppled Communist rule here, Czechoslovakia is threatened from within.

Passions for Secession

Slovak leaders want a renegotiation of the bonds linking the republics, and the more radical among them want a separate state. They say that the larger Czech lands, with two-thirds of the country's population, are exploiting Slovakia. They say that of as many as 3,000 joint ventures with Western companies, only 600 have landed in Slovakia, a reflection, in part, of the Government's promotion of business investment in the Czech portion, where the federal capital, Prague, is situated. Slovak leaders like Vladimir Meciar, the most powerful nationalist figure, use the argument "Slovak affairs in Slovak hands" to win support and to spur secessionist sentiment. As Mr. Havel calls for a referendum on unity, there are emerging hard-line Czech factions that say let the Slovaks go. *"New York Times", 28. Oct. 91.*

VÝSTAVA: TGM A ČESKOSLOVENSKÁ STÁTNOST

V Lobkovickém paláci v Praze byla za účasti prezidenta ČSFR zahájena výstava T. G. Masaryk – první prezident samostatného čs. státu. Připravil ji ve spolupráci s Národním muzeem v Praze a Historickým ústavem čs. armády Ústav T. G. Masaryka, u příležitosti svého už třetího otevření (1932 založen, za okupace zrušen, 1946 obnoven, 1954 zrušen). Výstava je tematicky zaměřena velmi aktuálně – na otázku čs. státnosti, tak jak je zachycena v Masarykově díle a v dokumentech, týkajících se jeho činnosti politické a kulturní. Je rozdělena do tří celků: Masarykův program národní a politické emancipace Čechů a Slováků; Boj TGM o samostatný stát Čechů a Slováků a Budování demokratického československého státu. Masarykův vztah ke Slovensku, lapidárně vyjádřený v jeho spise Světová revoluce: »Slováci a Češi věděli, že jsem byl vždy pro Slovensko; svým původem a svými tradicemi Slovák, cítím slovensky a pro Slovensko jsem vždy nejen horoval, ale pracoval«, je na výstavě doložena zajímavými dokumenty, například dopisem S. H. Vajanského Masarykovi z 10. 7. 1888, Masarykovým programem pro nový slovenský časopis Hlas z roku 1888, telegramem TGM jako prezidenta ČSR při příležitosti instalace prvních slovenských biskupů v ČSR 12. 2. 1921.

Kralupy n/V 10. 11. 91: svěcení nových zvonů pražským arcibiskupem M. Vlkem. /Viz článek na str. 7/

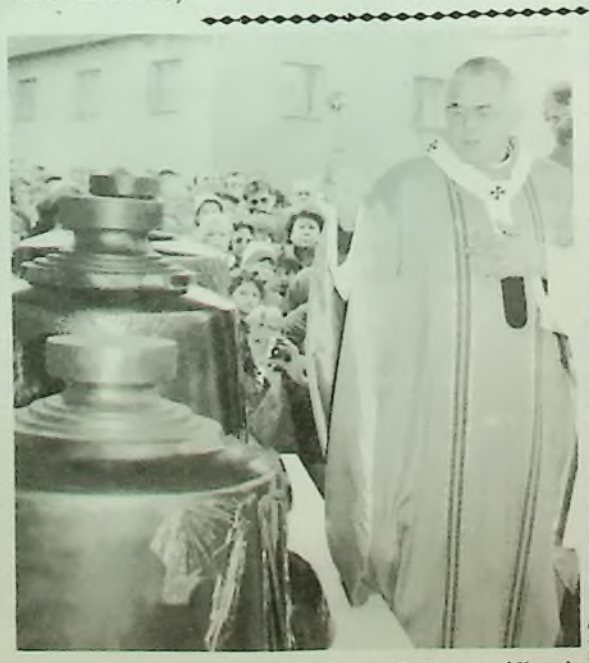

Foto: Z. Petrovičová.

Příliš mnoho detektivů

»V Praze 6 je registrováno 206 bezpečnostních agentur, o nichž vlastně nic nevíme,« říká starosta J. Herman

Praha (sch). Poslanci v Praze 6 se v poslední době zabývali mimo jiné činností bezpečnostních agentur registrovaných v jejich obvodě. Na otázku, s jakým výsledkem, nám odpověděl starosta J. Herman.

»Nejprve jsme dostali stížnost na jednu z těchto agentur a v souvislosti s tím jsme se podívali, jak vůbec vypadá celkový stav. Výsledek byl pro mne dost šokující. Domníval jsem se, že jich bude tak deset dvacet... a zjistili jsme, že jich máme u nás registrováno 206. A od té doby jsme dostali dalších dvacet žádostí o registraci. Nevíme o nich prakticky vůbec nic, v registraci je jen jméno, adresa a název agentury, nic jiného ani nelze vyžadovat. Přitom tyto registrace jsou často třeba na manželku apod. Ale jen letmým nahlédnutím jsem viděl několik jmen, o nichž vím, že patří lidem, kteří pracovali u Státní bezpečnosti. A co je už zcela kuriózní, byla tam i jména dvou příslušníků policie v činné službě. Pro mne je naprosto absurdní situace, kdy policista získává ve službě informace a potom je soukromě prodává. Upozornili jsme jejich nadřízené, ale problém je v něčem jiném. Bezpečnostní agenturu si může otevřít kdokoli, nevyžaduje se žádná kvalifikace, nejsou stanoveny podmínky, nic... A stanoviska, která k nim dává ministerstvo obchodu a ministerstvo vnitra, jsou k smíchu. Podle mne je tento stav neudržitelný a je nutné upravit legislativu tak, aby chránila občana a dávala určité záruky, že bezpečnostní agentury svého postavení nezneužijí. Proto jsme své poznatky předali ČNR a doufáme, že se promítnou do podoby živnostenského zákona. A že u povolování bezpečnostních agentur bude stanoven jiný režim, protože jinak nevyhnutelně spějeme k nepříjemnostem, kterým my za současného stavu nemůžeme zabránit.«

Kanadské Listy

INDEPENDENT MONTHLY
IN CZECH,SLOVAK AND ENGLISH LANGUAGES.

Publisher and Editor: Mirko Janeček.
Tel./416/ 278-4116.

Články,objednávky inserátů,opravy adres a předplatné lze poslat na:
"Kanadské Listy", 388 Atwater Ave., Mississauga,Ont. L5G 2A3,Kanada.

Pokud jsou články podepsané,nemusí se redaktor ztotožňovat s jejich obsahem.

Předplatné na 1 rok:

Kanada a USA ...	*$ 19:00*
zámoří,lodí ...	*$ 22:00*
zámoří,letecky ...	*$ 32:00*

Ve slovenském evang.-lutheránském kostele sv.Pavla v č.1424 Davenport Rd.,Toronto,Ont. M6H 2H8 /tel.416--656-5259/,zavál příchodem nového duchovního správce nový vítr. Nový p.farář,Rev.Ladislav Kozák, vystudoval bohosloví v Bratislavě, ale narodil se 16.srpna 1948 ve Slovenskej Lupči. Na obrázku vlevo vypadá jako vážný mladý muž,ale ti farníci,kteří se s ním již seznámili blíže, tvrdí,že má znamenitý smysl pro humor. Do kostela sv.Pavla chodí nejen lidé ze Slovenska,ale i celá řada Čechů,např.Václav Menšík, většinou býv.evangelíci. Východní Slovensko jaksi zastupuje muž, který má"něco přes 80" a kterého náš fotograf zachytil ve společnosti čtyř členek kongregace. Je to Joe Borov, který se do Kanady přistěhoval koncem 20.let,žil v Assineboia,Sask. a později vlastnil jeden z nejlepších restaurantů na Yonge St. v Torontě. O svém bohatém životě by mohl napsat knihu. S novou staršovskou radou kostela /Church Council/ se novému p.faráři bude jistě dobře spolupracovat. Jde o tyto jednotlivce:dr.Jozef Zelina, Jan Pečkovský Jr., Zuzana Skálová, Pavel Skok /pokladník/,Ondro Michal a Michal Pavlis - o těchto jednotlivcích se může říci,že to jsou členové předsednictva. Jinak jsou ve výboru také:R.Sadloň,inž.R.Susanik,T.Turner,L.Mihalová,M.Jakubec,Yolana Turcajová,V. Menšík a inž.I.Peressenyi. Organistou kostela je dr.Bohuš Dérer. Dne 1.prosince t.r. mohl nový p.farář sdělit věřícím,že nedávný vánoční Bazár byl i po stránce finanční úspěšný: čistý výtěžek byl $6.629:76. Věru,slibný začátek..

Jednou větou

Krajanům,kteří mají na mysli dlouhodobý pobyt v Praze,nabízím pronájem zařízeného bytu v klidné vilové čtvrti s čistým vzduchem;2 ložnice,obýv.pokoj,kuchyň, telefon,zahrada.Adresa:Eva Tůmová,Na břevnovské pláni 25,169 00 Praha 6-Břevnov /Bílá Hora/.Tel.011-42-2-357723. Doporučuje:arch.C.S.Strelka z Ottawy.--Anna Buršíková z Hradce plánuje návštěvu Kanady; má syna v BC.--Arch.Dejmková z Cambridge,Ont. a arch.Postříhač /Plzeň/ započnou brzy se stavbou řadových domků v kan.stylu poblíž Klatov.--Skauta Jana Dvořáka /Libeň/ potěšila návštěva sestry Špačkové z N.Vancouveru,BC.--MVDr.Kelton-Kejklíček z Richmond Hill,navštívil ČSFR po 42 letech;byl rehabilitován právnickou fakultou Karlovy university v Praze.--Mladý let.historik Kamil Svoboda /Praha-Petřiny/ má v Calgary tetu,pí Bleierovou-Černou.--"Guvernantka"Věra Ziegrosserová ze Žehušic má nastoupit místo od ledna 92 v rodině kdesi v BC.--Beáta Bernátová se přesunula z Thornhill,Ont. do Toronta.--Z Montreálu došla zvěst,že se tam na čs.konzulát má zas vrátit mladý Dzúr. V Ottawě se ale šíří zpráva,že v Torontě existuje už čs.konzulát. Kdo ví víc?--Dr.Sláva Zicha neplánuje cestu do ČSFR,protože má za to,že se "tam všichni zbláznili".--Seznam 250ti vil a domků v nejlepších částech Prahy,prodaných státem v letech 48 až 89 /většinou majetek lidí,co utekli po únoru 48/, zašle za $2 Jan Sammer,1103-100 Antibes Dr.,Willowdale,Ont. M2R 3N1. Pětistránkový materiál obsahuje adresu domu,komu byl prodán a za kolik.--Zájemci o obchod mezi Kanadou a ČSFR mohou kontaktovat"Obchodní komoru Kanada-ČSFR" na č./416/367-3432,Fax /416/367-3482 /Lubomír Novotný/.--Revue "Musicien Quebecois" přinesla pěkný článek o hud.firmě Anton Wilfer Co.,jejímž presidentem je krajan Alois Fogl. Popisují se zásluhy firmy během 40ti let trvání pro hudebníky a hudbu v Montreálu. Čs.konzulát aktivně podporuje krajanskou činnost. Zásluhou manželů Velanových vynesl Benefit Dinner za účasti paní Olgy Havlové $170.000. 6.12.měli senioři tradiční vánoční oběd. Před tím byla zdařilá Mikulášská zábava ve prospěch "Věstníku". A 25.ledna 92 budou Sokolské šibřinky.--V Esterhazy,Sask.žije pí Mary Norek,nejmladší sestra Reginy Janečkové z Ottawy,roz.Glázrové. --Býv.torontan Jarda Kalfus píše z Hradce mj.:"..pro podnikatele a investory ze západu je nemožné,vžít se komplikovaného života v dnešní ČSFR".--F.Kudělková z Roudnice má v Kanadě synovce.--B.Riedlová z Nové Paky má nevšední "písmácké nadání". Znala Pachlovu rodinu,než odešla do Kanady.--Naďa Matoušková vede pražskou pobočku "Společnosti přátel Kanady".Napsala nám,že v kanceláři prez.Havla na Hradě je ředitelem L.Hampeis,který žil v Torontě od r. 1983 a prodával nemovitosti.--O Moravsko-slováckých hodech a Moravance z Toronta se psalo v tisku v Praze.--Distribuce "Západu" se provádí z ČSFR.--Ota Hora podepisoval v Melantrichu svou knihu "Svědectví o puči". O něčem takovém se mu nikdy ani nesnilo.. "LN"přinesly delší interview s ním pod názvem "Udělal,co mohl"./Velká chyba, že se svobody nedožil A.Čížek!/

ZÁKAZ

Mluví a píše se o tom téměř denně: Zakázat či nezakázat? Koho? No přece komunistickou stranu.

Argumentů pro zákaz je mnoho.

Jsou to komunisté, kteří jsou odpovědni za více než čtyřicet let totality v Československu. Oni nesou zodpovědnost za tisíce mrtvých, za zničené, rozvrácené rodiny. Jsou to komunisté, kteří svou „politikou" spáchali nesmírnou škodu národům. Nejen, že doslova poničili národní hospodářství, které má do světové úrovně daleko. Především však tím, že zmrzačili duchovně celé generace Čechů a Slováků. Vzali jim možnost žít a poznávat, vzdělávat se. Argumentů je tedy pro zákaz mnoho...

Ale?

Je demokracie — i když v Československu zatím stojí na trochu vratkých nohou — tak slabá, aby politický boj idejí musela řešit zákazy?

Zkušenosti západních demokratických zemí ukazují, že zákazem — ať již extremistů z prava či z leva — se nic nevyřeší. Vždycky se jich houf najde, který je nakonec ještě pyšný na to, že „pracuje" v ilegalitě.

Ne, zákaz komunistické strany není řešením. Toho, čeho je třeba, je důsledně odhalovat její činnost v minulosti a současnosti. Vést s komunisty důsledný politický boj. Jedině tak lidé, všichni lidé, pochopí, co jsou ti s rudou hvězdou zač.

Ne, zákaz není skutečně řešením. Na to přece mnozí z nich jen čekají. Ti „mučedníci" za komunistické ideály...

"NP" R. STRÖBINGER

Výbuch atomovky

— Co by sa stalo, gdyby vybuchla atomovka v Jaslovských Bohunicách? Tož by sa obrátily naše národní hymny. Češi by spívali „Nad Tatrú sa blýska" a Slováci zasej „Kde domov můj!"

Pražské uzenářství

638 Queen St. West.
TORONTO. ONT. M6J 1E4

Tel.: 364-1787

CZECHOSLOVAK (TORONTO) CREDIT UNION LIMITED

Kampelička

740 SPADINA AVE., TORONTO, ONT. M5S 2J2
925-0557 NEBO 925-9985

Výhodné úroky na 1, 2 a 3 roky
Speciální úrok na vklady nad $30,000

Všechny vklady jsou pojištěné u "Ontario Share and Insurance Corp."

Neplatíte servisní poplatky za:
vystavování šeků
dopředu datované šeky
bankovní šeky
telefonické transfery
zastavení výplaty šeku (stop payment)
výběry hotovosti z daného vkladu
vysoký úrok na šekovém kontě

Otevřeno:pond.,čtvrtek a pátek 10-7;úterý a středa 10-5; sobota 10-2.

Z ČESKOSLOVENSKA

Paní Emilie Fořtová /roz.Erbenová z Poděbrad/ si s velkým zájmem přečetla knihu o bratřích Mašínových.--Jaroslav Foretník z Olomouce sestavil několik skupin čtenářů "KL",o třech osobách ve svém okolí. Snížil tím naše náklady za poštovné.--Cykl.a lyžařský závodník,Jarda Golombiowski,působil až do nedávna jako sport.funkcionář v Pardubicích.--Turisty z Kanady a USA zve ubytovna PENZION v Klatovech,K letišti 671. Tel.0186/22509, v Kanadě: 416/762-6848.--Dost špíny v Bruselu našli manželé Joštovi z Hradce.--Hana Rychtaříková/24-letá matka dvou synů/,Smetanovo nám.63,570 01 Litomyšl,ČSFR,by si velmi ráda dopisovala česky se ženou stejného věku.--J.A.Krystek nám z Brna poslal historii tamní pobočky Společnosti přátel USA.--Krajinář Josef Minařík z Brna bude vystavovat v Kalifornii.--Plzeňská odb.SPUSA nám zaslala fotografie z oslav 46.výročí osvobození města am.armádou.--Vedle skautských Lesních škol proběhlo letos také několik "Duhových Lesních škol".Pomůckou byla obvykle Foglarova kniha "Kronika ztracené stopy".--Vedoucí Oldskautek v Táboře,Eva Kupcová,by si ráda dopisovala s býv.skautkou v Kanadě. Adresa v red.t.l.--23.4.92 bude na EXPO v Seville vyhlášen jako "Pocta Prahy Seville",zásluhou "Večerníku-Praha". Ten den bude tamní arcidiecési předána kopie Pražského Jezulátka.Vyšel nástin Čs.-španělských styků v průběhu věků. EXPO 92 potrvá od 20.4. do 12.10.--Nemocnice v Pardubicích potřebuje vylepšit.Proto vznikla Messanyho Nadace,c/o Jana Šmídová,Pod sklípky 111,530 02 Pardubice,ČSFR.--Starostou Popovic u Uh.Hradiště je Z.Kočíř;jeho syn mu z Kanady přivezl několik výtisků "KL".--Hálovi v Kvasicích si myslí,že"občané ČSFR si tak dlouho budou hrát na bojovné kohoutky,až z toho bude kalamita".--Jar.Herman z Prahy je přesvědčen,že nakonec "světlo příjde z východu,jenže ne z Ruska, ale z Japonska a Číny". Jinak předal vzácné dokumenty o gen.M.R.Štefánikovi muzeu v Bratislavě.--Z původních 40ti se v Roztokách po 45ti letech sešlo jen 7 býv.TN-manů; z nich 6 byli lékaři.Svolavatelem byl MUDr.Jan Kliment z Teplic.--V Třeboni se v zámeckém parku staví dům pečovatelské služby, vhodný pro krajany ze zámoří.Info:P.Kloud,SAOP,Přemyslova 7,128 00 Praha 2.--J.K.ze Zlína si loni zakoupil Favorita za 80.000 Kčs,dnes stojí 150.000. V běhu je tzv.kuponová privatizace:knížka stojí 35 Kčs,její registrace 1.000 Kčs a bude obsahovat 1.000 bodů.--Na 240 výtisků srpnového čísla "KL" se přes Val.Meziříčí dostalo do rukou členů"Svojsíkova oddílu"v českých zemích. Komentáře byly dojemné.--5.10.byly na Ivančeně stovky skautů/skautek k 45.výročí založení mohyly.Mnozí pokračovali na Lysou horu.Na nádraží ve Frýdku n.Oslavicí měli službu bři.Čapčuch-PERUN a Odehnal-SAM.-- Nový zákon o lesích zakazuje sbírání lesnich plodů hřebeny. Prosadilo to "Sdružení přátel lesa".

ANNOUNCEMENT

The Executive Board of the Society is pleased to announce that, from June 26 to July 1, 1992,
The Czechoslovak Society of Arts and Sciences, inc.
and the Council of Scientific Societies of the CSFR
in cooperation with
Charles University and Comenius University,
the Czech Ministry of Education and the Slovak Ministry of Education,
the Czechoslovak Academy of Sciences and
the Slovak Academy of Sciences,
under the sponsorship of President Vaclav Havel
and supported by the Governments of the Czech and Slovak Republics
will organize
A World Congress of Scientists and Artists entitled
"Czechoslovakia, Europe and the World: Science and Art in the International Setting"

Please start planning your trip to the Congress now. And write soon to Dr. Andrew Elias, 10713 Hoverton Avenue, Fairfax, VA 22030, if you plan to participate actively in the program of the Congress.

We are presently negotiating with airlines about special flights to and from Czechoslovakia. Special housing in Prague and in Bratislava is being organized by local associations as well. We will keep you posted on the Congress as the preparations progress.

July 20, 1991 Frank J. Marlow Jan F. Triska

HOMELIFE

John Misek
Sales Representative
z Hluku na mor.Slovácku.
HomeLife/Peter Sukkau Realty Inc.
Realtor-Member
200 Welland Avenue
St. Catharines, Ont. L2R 2P3
Bus. 685-7316
Res. 562-5877

ČTVRT HODINY OD NIAGARSKÝCH VODOPÁDŮ

T.O. STREET
Q.E.W.
Niagara NIAGARA
200 Niagara St. ST. CATHARINES 646-7300
George & Hana Beneš

Otevřeno denně od 11ti hod.dop.

Kanaďané, jestliže se dáme do toho společně, prorazíme ve světě!

Aby Kanaďané obstáli v dnešním světě, je zapotřebí odevzdat práci, která by obstála v světové konkurenci. Tato schopnost soutěžit nám zajišťuje prosperitu, kterou chceme pro sebe a pro svoje děti. Prosperita však neznamená pouze vysokou pracovní produktivitu, ale i lepší práci, lepší pracovní uplatnění pro mladé Kanaďany, zdravotní zaopatření, sociální programy, starobní důchody atd.

Můžeme toho dosáhnout, když využijeme svých vlastních schopností a staneme se zemí, která to má ve svých silách.

Ano, je to v našich silách, můžeme to zlepšit!

Podívejme se na několik příkladů, kdy se v Kanadě tyto úkoly úspěšně vyřešily. Získali tím nejen jednotlivci, ale i okolí a kanadský průmysl.

Stovky kanadských firem dosáhly mezinárodního úspěchu, rozvinuly talent tisíců Kanaďanů, daly jim pracovní příležitost a otevřely světové trhy pro kanadské zboží.

Ano, je to v našich silách, stavět na vlastním úspěchu!

V minulosti jsme dosáhli úspěchu při zachování míru, v lékařství i ve vesmírném výzkumu. Nyní toho můžeme dosáhnout, když soukromý sektor, pracující, vláda, univerzity a sociální pracovníci budou spolupracovat na prosazení se v mezinárodní konkurenci, všechno to však záleží hlavně na zapojení se samotných Kanaďanů.

Ano, je to v našich silách, máme na to lidi!

Je čas, abychom sjednotili náš ekonomický potenciál a připravili ho k prosperující budoucnosti. Můžeme hodně udělat jako jednotlivci. Zařaďme se do výchovných a vzdělávacích programů.

Jako rodiče, můžeme přesvědčit děti, aby zůstaly ve škole déle, ale zároveň, aby se již dříve rozhodly jaké si zvolí životní povolání.

Jako zaměstnavatelé, můžeme uvažovat o možnosti lepšího zaučení zaměstnanců, investování, podnikání, zlepšení pracovního prostředí. Spolu s ochotou zaměstnanců něco se naučit, lze dosáhnout úspěchu.

A konečně jako Kanaďané, máme možnost zapojite se do diskuse o naší ekonomické budoucnosti.

CANADAIR GROUP, BOMBARDIER INC.

St. Laurent, Quebek

Zhotovila již 250 letadel Challenger. Vyrábí vodní bombardér k hašení požárů, obchodní letadla pro krátké lety. Canadair je také jednou ze společností, která vytváří pracovní příležitosti. Počet zaměstnanců vzrostl o 2000, od doby, kdy závod převzala společnost Bombardier Inc. v roce 1986.

STANLEY TOOLS

Smiths Falls, Ontario

Jestliže se nebojíme investovat, vyplatí se to v budoucnosti. Stanley Tools ve Smiths Falls, Ontario ukazuje jak na to. Za poslední dva roky společnost investovala milióny na zařízení, na zaučení a přeškolení zaměstnanců. Umožnilo jí to, že do poloviny devadesátých let, zdvojnásobí produkci a zvětší se i počet zaměstnanců.

NEW FLYER INDUSTRIES LIMITED

Winnipeg, Manitoba

Za poslední tři roky společnost zvýšila vývoz o 50 % a zároveň se zvýšil počet zaměstnanců o 82 %. Nikoho tedy nepřekvapí, že New Flyer Industries Limited z Winnipegu dostala ocenění Canada Export Award. Společnost je úspěšná ve Spojených státech, nyní proniká na obchodní trhy v Mexiku, v Evropě a na Středním Východě.

Ano, je to v našich silách!

Canada

OBJEDNEJTE SI NOVÝ ČASOPIS.

SVET ČECHOV A SLOVÁKOV / SVĚT ČECHŮ A SLOVÁKŮ

který od letošního roku vychází nejen pro všechny krajany, Čechy a Slováky žijící v zahraničí, ale i pro ostatní čtenáře, kteří naleznou zalíbení v malé a krásné zemi v srdci Evropy.

Adresa redakce: ČSER, Karmelitská 25, 118 31 Praha 1, tel.: 312 42 33, 53 04 43

SunLife of Canada

Pojištění je věc důvěry

38 let služby naší veřejnosti s největší kanadskou životní pojišťovnou

VLADIMÍR VÁLEK, C.L.U.
Senior Representative
Tel. 626-3004

21 Four Seasons Pl., Suite 330, ETOBICOKE, Ont. M9B 6J8

Východně od 427.

O LETCÍCH

Láďa Slánský /Havlíčkova 633/49,293 01 Mladá Boleslav/ se "přiznal",že létal u angl.peruti č.138 /pro zvláštní úkoly/ v době,kdy jí velel Ron C.Hockey; přesněji:v posádce Jardy Baly. Pokusili se s letounem Whitley o jeden z prvních výsadků v tzv.Protektorátu,ale pro špatné počasí se museli vrátit,aniž úkol na 100% splnili. Letoun Whitley měl poměrně malý dolet a musel být opatřen přídavnými palivovými nádržemi.--V r.1992 má být v Železném Brodě výstava o leteckém odboji. O rok později připadá v úvahu roztocký zámek. O obě výstavy usiluje historik Ant.Strejček z Kralup s přáteli. Psal nám o dojemném rozloučení 8.10. s gen.let.Webrem.--Plk.let.Bubílkovi táhne na 89.rok.--Fr.Živěla /Brno/ vzpomíná v dobrém na zbrojíře u 310.Josefa Valůška,který zemřel v Košicích 13.4.91.--Pí B.Riedlová z Nové Paky udržuje kontakt s "podkrkonošským písmákem",plk.Adolfem Vránou,v Salisbury v Anglii. Rovněž znala JUDr.Zd.Lhotu,vynikajícího sportovního letce,který se zabil před válkou se svým mechanikem poblíž Říma.--V Tatrách se náhodou sešli 3 letci:mjr.Belo Rohál,Viktor Plávka a Emil Trchala;první dva žijí v Austrálii,poslední v Torontě.--Ve Věrovanech na Hané je deska na počest škpt.let. Jaroslava Himra,který sloužil u 313.peruti RAF a padl 24.9.1943. Před válkou se přátelil s Richardem Hanzlíkem,t.č.residentem Toronta.--V Prostějově se nachází pluk výsadkářů a pluk vrtulníků Mi-24.--Let.dne v Přerově se účastnili mj.:Jaroš,Peřina,Pidrman,Šeda, Škarvada, Valoušek a Bárta. Posledně jmenovaný,Jindřich Bárta, oslavil nedávno "87" a před válkou se účastnil mnoha mezinárodních let.soutěží. S.Spurný s ním natočil delší pásku,aby se jeho vzpomínky zachovaly.--Perfektní raport o nedávném Leteckém dni v Abbotford,BC napsal pro č.23 revue "Letectví a kosmonautika",šéfredaktor listu Josef Frýba. Byl mezinárodním Leteckým dnem nadšen,stejně jako přírodou kolem. Expozici Omnipolu vedl ing.Z.Burian. Red.Frýba nazval vystoupení devítičlenné skupiny Canadian Snowbirds "lahůdkou". Reportáž měla název "Paříž Ameriky" a bylo to po prvé,co v Abbotsfordu zavlála čs.vlajka.--V témže čísle byla reportáž "Ze vzpomínek nočního stíhače",který se týkal plk.let.J. Vopáleckého.--V č.22 byl dojemný úvodník Marie Rosůlkové,herečky divadla Na Vinohradech "Pozdrav letcům". Byl čten při setkání se záp.letci v Paláci kultury 12.9.91.--Zajímavý obsah má "Bulletin LHS" /Čs.Letecké Historické Společnosti/,c/o S.Dudek, K louži 10, 101 00 Praha 10.Čs.let.útvary už nebudou děleny na pluky a letky,ale po vzoru RAF se zavádějí skupiny /Groups/ a letky /Squadrons/. Stíhací útvar v Žatci ponese číslo 311,na počest válečné 311.perutě v rámci RAF.--Máme kopii pilotního průkazu V.Piláta z 11.10.1919. Bojoval na francouzské frontě.--Liškutínova kniha "Letecká služba" bude k dostání na adrese: A.Moucha,POBox 147,350 02 Cheb,ČSFR.--Joe Bílek /1 Arva Court, Strathroy,Ont. N7G 3R7,Kanada/ je členem Řádu špitálských rytířů sv.Jana Jerusalémského,který byl založen v XI.století. Jinak ho dojalo přijetí záp.letců u prez.Havla na Hradě. /Letci jsou i jinak na tom daleko líp,než vojáci:dosáhli,že mohou trávit čas v čs.lázních a skoro zadarmo../--Když byl vysokým čs.řádem poctěn G/C Batchelor, bylo by jen spravedlivé,aby se stejné pocty dožil i jeho býv.velitel,dnešní G/C Ron C.Hockey, v jehož 138.Sq. sloužila celá řada našich letců /Leo Anderle, Knaifl,Bala,Slánský a jiní/.--Iveta Irvingová přepracovala rukopis o psu Antekovi a je naděje,že práce doma vyjde.--Plk.let.v.v. a přerovský rodák Bob /"Suchar"/ Jaroš se v Praze sešel s ing.Jirkou Mrázem a řadou "kluků" od 311. Řada z nich podepsala protest proti psaní P.Radosty,zvláště pokud se týče plk.V.Kordy. "Suchar" a skaut Ota Šafář navštívili na Vysočině sochaře Jana Kopicu.--Upřímný přítel záp.letců ing.Josef Fousek měl třetí infarkt,ale drží se.--Pavel Kozák se v Praze sešel s několika býv.RAF piloty,kteří píší své paměti.--Také mladý historik J.Levý z Č.Budějovic, který jezdí po montážích po celé ČSFR,navazuje kontakty s býv.letci.--Jiří Moravec z Prahy se od V.Bergmana /v Anglii/,pův.příslušníka slavné 310.Sq.,dověděl řadu zajímavých věcí. Vstříc mu vyšel i M.Liškutín. Moravcovým "pomocníkem" v Praze je Karel Šeda.--"Svět v obrazech měl celostránkovou reportáž o F.Loucké a odhalení pamětní desky v jeho rodišti.--Nedávno uveřejněné fotky Stehlíka, Kymličky a Stryka byly z archívu J.Popelky z Brna.--Jiří Rajlich pracuje ve Voj.muzeu na Žižkově; jeho šéfem je dr.Zdeněk Jelínek.Rajlichova studie "Čs.křídla nad Normandií" vyšla na 2x jako příloha "Reportéra" a byla skoro okamžitě rozebrána. Zachycuje všechny operace 134.čs.wingu od listopadu 43 do června 44.--Historická revue "PKR",c/o Model Hobby Press,Ul.28.října 165,709 00 Ostrava-Mar.Hory, zveřejnila zajímavý materiál o K.Kuttelwascherovi.--Jar.Selner /syn čs.generála/napsla vynikající článek o gen.Hladovi pod názvem "Rytíř se zlomenými křídly".--Plk.let.v.v.Lubomír Volka /Lindenhurst,NY/ byl překvapen básní,kterou na počest jeho povýšení napsal J.V.Tománek.--"Zmena" napsala,že při povyšování se docela zapomnělo na J.Františka a O.Smika.--Vyšla odborná publikace "Slovenští letci 1939-1945",kterou sestavila dvojice Jiří Rajlich a dr.Jiří Sehnal. Má 64 stran,křídový papír, 120 dosud neznámých fotografií,cena 55 Kčs či $10 v hotovosti.Objednávky na: "Kolínské noviny",Zahradní 278,280 00 Kolín 4.--"Progres" otiskl interview s I.Tondrem-který přežil útěk ze Saganu.--R.Půda bude mít "80"až 17.8.92.Velvarský hledá baťovce Bohumila Hlaváče.--Zanikl časopis "Letectvo a PVO";shodou okolností také zemřel šéfredaktor Mirek Kotršál.--Plk.let.in memoriam se stal Hugo Slípka. Hodnost pplk.let.dostali:V.Kadlčík,John Lenhoff a Josef Loska. Hodnost plukovníka dostali:Stanislav Huňáček,Fr.Martínek a Václav Cukr-Cooper,jakož i nedávno v Anglii zesnulý Petr Dušek.--Český premiér P.Pithart přijal 3.12 skupinu hlavních organizátorů červnového Memorial Air Show v Roudnici a poděkoval jim za mimořádně úspěšnou let.akci. Stejná akce bude v červnu 1993.--Pí Věra Slípková /Toronto/ se nedávno v Orbisu ptala na rukopis svého manžela,který zmizel v r.48.Marně. --L.Klímek dal dohromady první výstavu o záp.letcích v r.1967. Další byla ve Fulneku v r.70. Následovalo dalších 21 výstav, za vzácného pochopení manželky. --Oprava:Hugo Slípka se narodil v Rakovníku,ne v Praze.--Gen.K. Mrázek nazval novou knihuMiloše Weidenhöfera /"Kronika bitvy o Británii",120 stran/"knihou holých faktů a pravdy". Fotografie jsou z archívu J.Popelky. Oficielně se bitvy účastnilo 93 našich letců.--Zajímavost:podle F.Srpa v RAF za války sloužilo 3.653 našich,ale dvojice Sehnal-Rajlich uvádějí cifru 3.256. J. Ruppeld z Martina podchytil zatím 1.470 osob.--Kan.voj.attaché v Praze:plk.James D.Hunter. --"Fórum"mělo článek o Vl.Šponarovi "Jeden z nebeských jezdců" Čte se jedním dechem..

Poprvé jsem se s plukovníkem letectva Vladimírem Nedvědem, jedním z velitelů slavné 311. čs. bombardovací perutě Britského královského letectva (RAF), setkala vloni v září, když po dvaačtyřiceti letech navštívil svou rodnou vlast. Tehdy z jeho vyprávění, třeba o Bitvě o Británii, vznikl rozhlasový pořad a já jsem poznala zajímavého a skromného člověka.

Vladimír Nedvěd, i když dnes sedmdesátník, se stále drží ve skvělé fyzické i psychické kondici. Pochází z Moravy. Poprvé odešel z vlasti v roce 1939 před nacistickou okupací, aby bojoval za osvobození Československa. Stal se příslušníkem RAF a později jedním z nejmladších velitelů slavné „třistajedenáctky", kterou dovedl k vynikajícím bojovým úspěchům. Již tehdy — přes své mládí — byl pro své podřízené vzorem vlastence, letce a velitele. Po skončení války se vrátil do vlasti, aby z ní v roce 1948 odešel podruhé. Tentokrát před komunistickým diktátem. Se svou rodinou se uchýlil do Anglie a později do Austrálie. O zrušení čs. státního občanství nikdy nepožádal.

Podruhé jsem se s plukovníkem Vladimírem Nedvědem setkala letos. Přiletěl 19. srpna, aby se zúčastnil morální rehabilitace všech našich válečných letců, kteří žijí v zahraničí. Toto setkání válečných letců vyvrcholí armádním leteckým dnem za mezinárodní účasti 14. září na letišti Kbely v Praze.

V den svého povýšení bude pan Vladimír Nedvěd hostem rozhlasové armádní redakce. Uslyšíte ho v pravidelném pořadu Hovory o vojně. Kromě svých nejnovějších zážitků bude vyprávět o době, kdy bojoval na Dálném východě. Také se dozvíte, čemu celý život věřil, co mu vždy pomáhalo, aby překonal nejtěžší nesnáze.

VĚRA ŠANDOVÁ

160th TAC Fighter Squadron,Montgomery,Alabama,USA-v červnu 1991. Američtí letci uvítali ve svém středu S/L M.A.Liškutína. Vpravo je plk.P.J.Drinkwater. V pozadí je nejdokonalejší letoun USAF,F-16.

Když 25.října t.r. čs.prezident Havel se svou chotí Olgou navštívil naše krajany v Los Angeles,sešel se s ním mj.západní letec,novopečený pplk.let. Frank Tanuška,a daroval mu pěknou knihu o Kalifornii. Foto:David Kellum.

O VOJÁCÍCH

Celostránková reportáž o kapitulaci Němců v Dunkirku do rukou gen.A.Lišky je v č. 48 publikace "After the Battle". Svazek lze objednat za $10:15 na adrese:Vanwell Publishing,POBox 2131,St."B", 1 Northrup Cr.,St.Catharines,Ont. L2M 6P5.--V Torontě se nedávno náhodou sešli 2 býv.kanonýři ročníku 37-38 v Hranicích,gen.Rudolf Pernický a plk.Richard Hanzlík. Poznali se i po 50ti letech.--V Anglii zemřel Rosťa Bébar,výk.rotmistr velit.čety,pův.povoláním lékárník.--Franta Klíma od 1.praporu, žije v Londýně,rovněž tak vdova po M.Tillerovi z Pardubic.--Kdo se domnívá,že se na něho při rehabilitacích či povýšení zapomnělo,může napsat přímo na:Centrální Rehab.Komise Fed.MO, Třída čs.armády,160 00 Praha 6-Dejvice.--Jan Slosarčík /Staré Hamry/ nám poslal foto pěkné rytiny TGM s dívkou v kroji z r.1928.Nabízí kopii rytiny kan.krajanům.--Také plk.Josef Vavřík /Křížkovského 4/ 21,741 01 Nový Jičín/ byl plně rehabilitován. Děkujeme mu za zajímavé výstřižky.--Dr.Josef Velfl /H.Kličky 293,261 02 Příbram/ vyzývá býv.vězně z lágrů Vojna a Bytíz,aby mu zaslali osobní vzpomínky pro plánovanou dokumentární výstavu v místním muzeu. Dr.Velfl dokončuje rukopis gen.Josefa Kholla a děkuje touto cestou plk.P.Raichlovi za cenný příspěvek.--I Vlad.Židlický z Troje se podivil,když v létě viděl větší skupiny pionýrů v okolí Jílového.--Josef Souček /"Suk"/ s paní přejí touto cestou všem přátelům úspěšný nový rok 92!--Prohlášení k 28.X. podepsané Babincem,Petrákem,Sedláčkem,Černákem a Kašparem vyznělo pro jednotu ČSFR.--Dr.Vlad.Šmihula napsal krátkou studii "Čatlošov projekt povstania".--Dojemná je "Spoveď Jarmily Golianovej",kterou přinesla "Národná Obroda"29. 8.91. V témže čísle vzpomíná člen skupiny Murán na SNP.--Ve Spišské Nové Vsi žije "tobrucká krysa" J.Hafič. Sloužil mj.v pevnůstce "Honza"na perimetru.Později byl u 2.tank.praporu u Dunkirku.--V Žilině žijí 2 veteráni z ME:Ervín Feran a jeho bratr. V Bratislavě:ing.Milan Kozáček;jeho přítel Adam Adamovič padl na Dukle.--Ing.V.Klabník,Dullova 46/60,Martin-Priekopa 4/ píše studii o bojové technice a vozidlech Čs.obrněné brigády. Touto cestou prosí o jakoukoliv pomoc.--K fotce na voj.stránce "KL" v únoru 91:v 6.řadě je přehozeno pořadí /Gregor-Fišer/ a na konci řady je Jaro /žije v Kanadě?/,v 7.řadě přehozen Novotný se Řezáčem a místo Šabma má být Šábela /v 50.letech popravený čs.komunisty/.--Jiří Poláček pracuje v Praze na svých vál.vzpomínkách.--Fascinující se seriál "Opevnění Prahy" v "SL". V r.1938 existovalo na 1.000 pevnůstek!--Tamtéž vyšel článek "Rychlá divize"s fotografií gen.Turance.--Ve Vyškově byl také franc.voj.attaché,plk.Bernard Emon s paní. Byl hostem gen.A.Petráka. --Petr Tesař nás upozornil na zajímavé články v "NO":"Cíl plavby-Tobruk" a"..tehdy v bojích"/o P.Borovi/.--V NY zemřelý Rev.Blahoslav Hrubý pracoval za války pro OSS. Byl na prvním am.jeepu,který během povstání přijel do Prahy. Litoval,že se Američané museli na přání sovětského gen.Antonova zastavit v Hrádku u Rokycan,35 km od Prahy.--Fabiš Katrňák /Miami/ se v Praze sešel s Oldou Marečkem; shodli se v mnohém.--Věra Bartošková zaznamenala "Zpověď amerického špiona" /interview s plk.P.Raichlem z USA/,ale semtam jí ujelo péro,např.z Gavendy se stal Karenda a pod.--F.Wolf poslal článek "Vzpomínky na doby dávno minulé",kde popisuje setkání s A.Hlinkou a dr.Kirschbaumem v Ružomberku v r.1938.--Ostravu navštívil am.plk.Painter a zastavil se u tanku T-34,s kterým naši tankisté osvobodili Ostravu. /Ing.Jan Pavlíček zjistil,že z původních 65ti čs.tanků přežily operaci u Ostravy jen 3 tanky./ Památník odstraněn nebude.Něco jiného je ale "monstrum" v Hrabové; to je samá rudá hvězda a symbol světového komunismu..--Legionáři v Austrálii vzpomněli na mjr.Petra Křivku,kterého čs.komunisté popravili v 50.letech. /Mladý Křivka žije v Chicagu./--Pro filatelisty zabývající se poštovní historií a polními poštami a poštou z válek vychází bulletin "Informace".Zájemci mohou psát u ukázkové číslo na:Dr.M.Vostatek,Bělehradská 271, 530 09 Pardubice. /Nedávno přinesl bulletin článek"Čeští dobrovolníci v britské armádě 1914-18"./--Ze sov.GULAGU se vrátilo několik českých vězňů: Adolf Kos a Karel Setinský,po téměř 50ti letech. Plk.Bohumil Borecký odvlečený na Ural z Hradce v r.1949, tam zahynul.--Autor studie "Polls come to Czechoslovakia",Čeněk Adamec /Praha/,se zotavuje po menší operaci. Vnučka Katka /nadaná portrétistka/ plánuje rok v Kanadě jako vychovatelka.--Láďa Blahník poslal pohled "černého Kladna".--Komentář k Rozbořilově článku poslal Mirek Kerner,ale vyšlo to na delší článek.Přineseme.--Rotný F.Šeda se v rámci am.armády účastnil osvobozování záp.Čech.--Naši v Leamingtonu a v Manchesteru vzpomněli výročí 28.X.1918.--"Reflex"přinesl články o našich legiích v Itálii za I.války.--S.Treichlinger žije pod jménem Toren v Israeli.--M.Kerner si vzpomněl na Zd. Bechyněho a Vratislava Cinkeho. Při rehabilitaci se na ně zapomnělo?--Stan.Kraus z Holína se podivil,že v Odeonu vyšla nepravdivá kniha "Bastard" z pera Jana Martina /M.Reacha/. Dále byl zklamán,že Štefánikův řád nebyl udělen arm.generálovi Karlu Klapálkovi,veliteli Tobruku.

CZECHOSLOVAK ARMY

Civil nebo voják, ředitel muzea rozdíly nedělá...

A nepřipustí barbarství

Ten člověk je živel, takže mu docela věřím, když říká, že má kolem sebe partu pro věc zapálených lidí a že do přípravy expozic vrážejí své peníze. Věřím mu to proto, že z vlastní zkušenosti vím, jak dovede zapálit a nadchnout.

»Brzdí nás peníze,« říká PhDr. Zdeněk Jelínek, CSc., ředitel Vojenského muzea v Praze na Žižkově. »Podívejte, všechny hlavní dolistopadové expozice jsme zavřeli a chystáme zcela nové, zaměřené na první a druhý odboj. Na realizaci projektu potřebujeme milión. Jenže jsme ho od ministra a ministerstva obrany zatím nedostali, a asi ho hned tak neuvidíme. No, co dělat, pomohli jsme si sami. Zaměstnanci přišli s nápadem několika tematických výstav, které budou krátkodobě fungovat. A netvrďte mi, že to, co chceme lidem ukázat, dneska nikoho nezajímá. Je to nesmysl. Naopak, co bylo veřejnosti po léta upíráno, je pro ni velmi aktuální. Stačí vzpomenout na výstavu Naši letci v boji o Británii atd.

K 28. říjnu chystáme výstavu výtvarných děl našich legionářů, na Hradčanech už brzo výstavu cínových vojáčků, jak nás provázejí staletími, dál výstavu o spolupráci západních parašutistů s domácím odbojem, o naší obrněné brigádě na západní frontě. Nejbližší akcí bude květnová výstava o čs. vojácích na Středním východě, jejíž část ukáže i účast armádní jednotky v protisaddámovské koalici — ukázky výzbroje, výstroje, fotodokumenty přímo z místa.«

● Má to všechno ale vůbec cenu a smysl v době, kdy peníze potřebujeme nutně na spoustu jiných věcí a kdy občana spíš zajímá, kde nejlevněji nakoupí?

»Má, rozhodně má. Vždyť je to součást našich dějin. Byli bychom barbaři, kdybychom nedbali o sbírky za 1 miliardu 650 miliónů, kdybychom nepečovali o 208 letadel, historických kousků... Patříme k nejlepším muzeím ve světě, tak to přece nehodíme za hlavu. To by nám historie neodpustila. Lidem tu skoro nepřijde, že jdou koupit barvičky za vlastní. Jednou bude líp.«

Duch Vojenského muzea na Žižkově není militantní tak jako kdysi. Z toho, co pro návštěvníky připravují, cítíte pokoru a úctu ke všem, kteří kdy za tuto zemi ve jménu dobra bojovali.

IVA KOLOVECKÁ

Šéf Vojenského muzea, dr. Zdeněk Jelínek, co by voják v saudské poušti, s neprůstřelnou vestou.

Constitutional reform is about many things.

But mostly it's about you.

As Canadians, we are now facing one of the most important challenges in our history. Proposals have been put forward by the Government of Canada to improve our Constitution. These proposals, for a more united and prosperous Canada in which all Canadians can feel at home, are currently being reviewed by a special parliamentary committee. They will also be considered by a series of conferences run by independent Canadian organizations.

Some of the proposals include:

- a Canada clause that speaks of our hopes and dreams as Canadians, our values, our diversity, our tolerance and our generosity of spirit
- recognizing the right of aboriginal peoples to govern themselves while being protected by Canadian law
- ensuring recognition of Quebec's distinctiveness and of minority language groups
- reforming the Senate to make it elected, effective and much more equitable than it is now
- strengthening Canada's economic union so Canadians can work and conduct business anywhere in the country
- guaranteeing property rights.

Get involved and find out more about how these proposals will shape the future of Canada, call toll-free:

1-800-561-1188

Deaf or hearing impaired call: 1-800-567-1992 (TTY/TDD)

Canada

Shaping Canada's Future Together

O PARAŠUTISTECH

WOLFRAM

vysílačka: OLGA, radiomaják EUREKA

složení: Josef Otisk (velitel)
Vladimír Řezníček
Josef Černota
Josef Biersky
Robert Matula
Karel Svoboda (radiotelegrafista)

úkol: organizovat a řídit partyzánskou činnost v Beskydech a na moravskoslovenském pomezí, narušovat německý týl, dopravu a zásobování, provádět zpravodajskou činnost a navázat a udržet spojení s Vojenskou rádiovou ústřednou.

prostor působení: Beskydy, Brněnsko

předpokládaný DP: Lysá hora — Grúň

skutečný DP: hora Slavíč — osada Nytrová a osada Kotly

výsadek proveden: v noci z 13. na 14. září 1944

výsledek: WOLFRAM má mezi všemi paraskupinami poslanými ze Západu ojedinělé postavení. Byl vyslán, byly mu dány úkoly a zprvu byl též řízen Štábem pro vybudování branné moci (ŠVBM). Hlavním úkolem desantu byla organizace a řízení všech druhů partyzánského boje, ať již přímo vlastní skupinou, nebo malými skupinami poměrně samostatnými, ale WOLFRAMEM řízenými. Tomuto úkolu také odpovídal výcvik (v praxi výcvik anglických Commandos), výzbroj a výstroj (vysílačka OLGA mohla pracovat mimo dosah elektrické sítě na akumulátory); k výstroji patřil i nabíječ akumulátorů, samostatný baterioný přijímač a naváděcí maják EUREKA. Základny skupiny měly být vybudovány v těžko dostupných lesních masivech Beskyd.

Ihned po vysazení byl desant stíhán sérií nehod. WOLFRAM byl vysazen ve dvou vlnách (Otisk — Biersky — Svoboda, Řezníček — Černota — Matula). První skupina se nesešla každý postupoval samostatně, prostor vysazení znal pouze Josef Biersky. Radiotelegrafista Karel Svoboda (původně určený s Josefem Gabčíkem do výsadku ANTHROPOID) zakopal svou radiostanici, několik dní hledal své druhy, až byl 19. září 1944 zatčen u Horákova hostince na Moravci. Gestapo z něho vynutilo částečné přiznání, musel také vydat stanici, ale Svoboda rozhodně odmítal všechny nabídky ke spolupráci a odmítl se účastnit i rádiové protihry. Byl nakonec poslán do koncentračního tábora ve Flossenburgu, kde se dožil konce války. Ostatní parašutisté se po čase sešli na předem určeném shromaždišti v blízkosti Zadní Mečové, a to 24. září 1944. Parašutisté navázali spojení s několika místními občany, ale svou činnost nemohli nijak rozvinout, protože přišli o radiostanici i většinu materiálu. Zatím budovali zpravodajskou síť a hledali spojení na skupinu s vysílačkami. Intenzivně poslouchali rozhlasové vysílání BBC, kdy čekali na heslo „Vcelíme kapry", které mělo avizovat shoz dalších lidí i materiálu. Heslo bylo vysláno až 21. a 27. prosince 1944, kdy se už WOLFRAM dávno zdržoval v Líšni u Brna. Za svého pobytu v Beskydech navázali parašutisté spojení s několika významnými partyzánskými i odbojovými jednotkami, jako I. slovenským partyzánským oddílem kpt. Běljavského (velitel A. J. Ništčimenko), 1. čs. partyzánskou brigádou Jana Žižky (velitel Ján Ušiak, náčelník štábu D. B Murzin) s zejména s Radou tří; spojkou mezi WOLFRAMEM a Radou tří byl profesor hájenské školy v Nasavrkách Miloš Vysocký, který byl i se svými studenty poslán na práci do Beskyd. Prostřednictvím obou sovětských jednotek a zejména Rady tří uvědomil Josef Otisk své řídící centrum o osudech skupiny i se žádostí o poslání nového materiálu a zbraní (zejména přes vysílačky MILADU skupiny CALCIUM a EVU skupiny CLAY). WOLFRAMU vypomohla zejména Rada tří (Karel Štainer-Veselý), naopak WOLFRAM nezištně zpravodajsky i finančně pomáhal jak 1. čs. partyzánské brigádě Jana Žižky (převzal od ní šest lidí pro očekávaný shoz materiálu a zbraní), tak skupině Niščimenkově. Jeden z lidí od Žižkovy brigády, Stanislav Kotačka, však cestou na konspirativní schůzku s prof. Vysockým zavraždil 19. října 1944 Josefa Bierského. Od tohoto data stíhaly všechny tři skupiny zásahy gestapa, které do Beskyd vysílalo své konfidenty. WOLFRAM se proto na jistý čas spojil s I. slovenským partyzánským oddílem kpt. Běljavského. Partyzáni společně vybudovali lesní tábor v masivu hory Smrk, kde však byli 3. listopadu 1944 přepadeni Němci. K dalšímu střetu došlo o dva dny později. Od místních spolupracovníků se pak členové WOLFRAMU dozvěděli o chystané velké protipartyzánské razii, „Akci Tetřev". Protože v předcházejících střetnutích s Němci přišli takřka o všechen vysazený materiál a mezi spolupracovníky skupiny začalo docházet k zatýkání, parašutisté předali Niščimenkovi všechny své zpravodajské sítě i spojení na prof. Vysockého a Radu tří, a pak se stáhli zatím do domku rodičů Vladimíra Řezníčka v Kunčicích pod Ondřejníkem, kde „Akci Tetřev" bezeztrát přečkali. Vzhledem k tomu, že prostor Beskyd byl doslova přesycen partyzány, odešli příslušníci WOLFRAMU koncem listopadu 1944 do Líšně u Brna, kde u příbuzných Josefa Otiska přečkali zimu. Svou činnost pak obnovili na jaře 1945, kdy začali s organizováním partyzánských akcí v prostoru mezi Brnem a Vyškovem. Pokoušeli se navázat spojení s jinými českými paraskupinami, ale bez výsledku. Kolem WOLFRAMU se soustředila skupina českých vlastenců, uprchlých sovětských válečných zajatců i zbytky dvou sovětských paraskupin. V březnu 1945 odešla skupina do lesů v prostoru Hostěnice — Horákov — Mokrá — Pozořice — Jezera. Přepadem zámečku hraběte Mitrowského (13. dubna 1945) získal Josef Otisk pro své lidi zbraně, a tak mohly být zahájeny přímé bojové akce, jako byly přepady menších německých jednotek i jízdních kolon. Vyvrcholením byl přepad části štábu 8. pancéřové divize. Koncem dubna 1945 se Otiskova skupina spojila u Brna s postupující sovětskou armádou. I za velmi ztížených podmínek splnila skupina svůj úkol dobře.

Dr. Z. Jelínek.

Laskavostí R. Hanzlíka máme nyní v archívu zajímavou knihu "Radista skupiny CLAY EVA vzpomíná", 113 stran. Obsahuje řadu zajímavých, dosud nepublikovaných fotografií, plus záběry z nedávné doby. Autory knihy byli: radista skupiny plk. Čestmír Šikola a válečný pomocník parašutistů, JUDr. Jaroslav Pospíšil. Jen jedna chyba se tam vloudila: poslední vpravo před památníkem v Brookwoodu není Ant. Bartoš, ale Václav Modrák, který za války pracoval ve Vojenské Radio-ústředně. Bartoš a Šikola se letos šli podívat na místo svého seskoku u Mysločovic a oba dostali čestné občanství města Bystřice pod Hostýnem. Předmluvu ke knize napsal PhDr. Zdeněk Fišer a vyšla péčí redakce okresních novin "Týdeník Kroměřížska", za vedení Miroslava Karáska. --Iva Špinlerová /Dolní Dobrouč u Ústí n/O./si pro své studenty vyžádala angl. a český text projevu G/C Hockeyho v kostele v Resslově ulici v Praze 18.6.91. --U pamětní desky Jiřího Potůčka-Tolara v Břasech se 6.7.91 mj. sešli gen. R. Krzák, plk. V. Modrák, plk. let. Karel Šeda a historik B. Klement z Ejpovic. Gen. Krzák měl vhodný projev. --F. Trpík /z paraskupiny GLUCINIUM/ pozval G/C Hockeyho a jeho šoféra do Rožnova p. Radhoštěm; jeli skoro kolem, ale nestihli to časově. --RNDr. M. Vostatek napsal článek pro časopis "Pernštýn" a v něm opravil některé chybné údaje týkající se parašutistů Alfréda a Antonína Bartoše. Publikoval také několik nových informací o škpt. J. Šustrovi, jenž za hranice šel z Pardubic. --Věra Wagnerová pozvala G/C Hockeyho do Prostějova, aby se pocvičila v angl. jazyku; žila v Anglii za války. --V těchto dnech vychází v USA kniha "Czechs and Slovaks on All Fronts"; objednávky bere Mrs. Dagmar White, 9751 Firth Court, Viena, VA. 22180, USA. Přispěli do ní mj. tito autoři: Bogataj, Matula, Šulc, Vohryzek-Vernon, Gellner, Hasal, Liškutín, Kerner, H. Němec, dr. Jaroslav Němec a Kašpar. Kniha je v angličtině a zatím se neuvažuje o českém překladu. --Ing. Viliam Klabník z Martina plánuje cestu do Gabčíkova, kde se má sejít s matkou Jozefa Gabčíka a jeho neteří. --Spec. výcvik u Angličanů měl také Švorc. --Díky E. Šebellemu měli 10.11. v Rokycanech vzpomínku na padlé všech válek. V září se Pešek, Šebelle a Krzák sešli s "novým" mužem od OSS, ing. Pavlem Hoffmannem, o kterém se nevědělo od dubna 45. --Plk. V. Modrák uvítal v červnu na své chalupě v Tuchoměřicích ředitele výzkumu Imp. War muzea z Londýna a G/C Hockeyho. --Gen. A. Petrák nám poslal foto farmy "Traigh House" u Morar ve Skotsku, kde byli cvičeni čs. vojáci pro záškodnickou válku v týlu nepřítele. Má seznam všech "studentů", z nichž 10 bylo shozeno doma. Pokud "studenti" gen. Petráka budou tuto zmínku číst, nechť se mu ozvou přes redakci "Kanadských Listů". --Máme kopie depeší odeslaných z Čech do Londýna z 12. 5.42. Je tam žádost, aby se cílem atentátu místo Heydricha stal E. Moravec.

Josef Otisk

Máte zaplaceno předplatné?

Jaroslav Čvančara /na obrázku vpravo/, patří na para stránku už proto, že sestavil vyjímečnou dokumentární knížku "Akce atentát", 128 stran. Lze objednat zaslání $10 na "KL".

V červnu t.r. se u Klemešů v Brně u Ústí nad Labem sešla tato zajímavá skupina přátel: zleva -Štursa, pí Klemešová, Pernický, pí Pernická, Klemeš, Šikola a Vavrda. Fotografoval zřejmě torontský Lojza Vyhňák..

Během nedávné návštěvy Kanady, byl generál Rudolf Pernický hostem v rodině Honzy Kůstky a jeho paní. Byl při tom také natáčen film interview mezi dr. J. Čermákem a vzácným hostem. Gen. Pernický "odpočíval" v Kanadě a v USA 6 týdnů, ale přátelé si ho podávali z ruky do ruky tak rychle, že čas jenom letěl.

V muzeu kanadské armády v Camp Borden si generál R. Pernický dlouho prohlížel dva typy automatického samopalu Stengun, které tam mají vystaveny. Jak asi bylo Gabčíkovi, když tento samopal držel v ruce a nefungoval! Asi tato otázka zůstane navždy záhadou..

Z ČESKOSLOVENSKA

stalo se nečekaně toto: 101.Velkou pardubickou vyhrál za dramatických okolností ing.Váňa v sedle Železníka; na jedné z menších překážek jezdec spadl, ale kůň na něho trpělivě čekal,až znovu nasedne,a dojel do cíle jako vítěz.--Informační zpravodaj Českého Junáka "Junák hlásí" lze objednat na:Senovážné nám.24.116 47 Praha 1. Publikace má obvykle 18 str. --Mistr Roman Skalický z Brna nechápe,proč kom.strana nebyla po listopadu 89 postavena mimo zákon.--Výroba tanků v Martině pokračuje, ač nejsou kupci..Staví se však nedaleko jiný podnik,který bude hotové tanky rozřezávat do šrotu,který bude taven v hutích. Všecko má být dotováno z Prahy.--Skokanovi z Počátků byli na několik dní v Rakousku a byli překvapeni čistotou a vysokými cenami.--O.Trsek,dříve rez.Don Mills,Ont.,se usadil v "Mariánkách",které doporučuje každému,kdo se chce zhubnout;ztratil za 14 dní celých 15 kg.--Známý moravský skaut Jiří Krumpholz-"JACK" oslavil ve Val.Meziříčí 15.9.své 60.narozeniny.Opožděně gratulujeme!--Slatiňanští skauti vyvíjejí dobrou činnost,zvláště "Kamzíci" za vedení Toma Vychodila.--Ozvaly se znovu hlasy,že by se letiště v Milovicích po přestavbě mohlo stát Centrálním letištěm střední Evropy.Mohlo by odbavit na 10 milionů cestujících ročně.--Hodně problémů má ing.Urbanová,která od dubna vede pers.odbor FMZV. Nové krve se přijímá málo.--Podle slov."Zmeny" se Komenský původně jmenoval Szeges.--Z dopisu z Ústí n/L:"..výchova mládeže za dřívějšího režimu se často skrytě rozvíjela pod hlavičkami ofic.organizací; ty mnohde vytvořily dobré podmínky pro tuto činnost hlavně pro děti a vedoucí pracovali s nadšením a čistým svědomím".--Městská rada v Pardubicích rozhodla nedávno,že v sídlišti Dukla bude místo Leningradské ulice Jiránkova. Prof.František Jiránek,rodák z Kosic u Chlumce n.C., byl dlouholetým profesorem tamní reálky a zemřel v Praze jako profesor KU v dubnu 1977,jako signatář Charty 77 a po několika tvrdých výsleších na StB. /Před tím podobně skončil prof.Jan Patočka./--Část kvarty pard.reálky z r.1942 se nedávno sešla na počest Jiřího Telína,který žije v Caulfield,Vict. /Austrálie/.--Dr.V.Chalupa z Chicaga sestavil pro "Věstník čs. národní rady americké"přehled dnešních čs. politických stran a seskupení a jejich vyhlídky ve volbách v červnu 92. --Mladý historik V.Formánek z Bohdanče byl v Anglii 3 měsíce,které prožil v let. muzeích. Ben Chamberlain mu ukázal voj.hřbitov v Brookwoodu. --Václav Buriánek pracuje v hotelu SLOVAN v Plzni a je ochoten pomoci radou i skutkem návštěvníkům z Kanady a USA.--"Bohdanečský Zpravodaj", vydávaný tamním městským úřadem,napsal,že se lázně dávají rychle do pořádku. /Ve městě byla silná sovětská posádka a jejich býv.ubikace se z gruntu přestavují./--"Nové Valašsko" /red.D.Daňová/ přešlo na kompjútrovou výrobu. List přinesl nedávno cyklus vzpomínek dr.L.Kutílka,vězně 50.let. Ztratil celých 14 let.--Když Group Captain Ron Hockey navštívil kladrubský hřebčín,průvodcem mu byl J.Lupínek.--Doc.Jaromír Dušek /nar.v Topolčiankách/ vyrostl v Tlumačově. Ředitelovat ve Slatiňanech do r.1990. Publikoval 692 prací o koních. Jeho "koníčkem" je hudební kompozice;složil slavnostní pochod pro symf.orchestr.Pochodem byly zahajovány mnohé mezinárodní jezd. soutěže.--Kladrubský hřebčín nyní vede dr. Šobr.--Kladrubské "Hippo-Ozvěny"lze objednat na adrese:Doc.J.Dušek,Na hroudě 1277/7, 100 00 Praha 10.--Jaroslav Dvořák z Třebechovic pod Orebem je jednatelem"Komitétu pro udržování památek z války r.1866". Poslal nám stanovy organizace.--Manželství prof.L.Dvořáka v Ostrově u KV je vzorem česko-slovenské spolupráce:paní je Slovenka od Nitry.--S.Dvořák z Telče hlásí,že pobočky "Společnosti přátel Kanady"jsou nyní také v Praze,Plzni,Humpolci,Třebíči a v Ostravě.Další se má ustavit v Českých Budějovicích.--Oldřich Dvorský /340 21 Janovice n/Ú.č.74/ vede tamní skauty a potřebuje nutně kan.skautské příručky a j.pomůcky. --Milota Fanderlik-"Praskaut",přes svých 86 let,vedl letošní Lesní školu,z které vyšlo 32 vedoucích;zástupcem byl Egon Sucharda,70.

Řády T.G. Masaryka prvně propůjčeny

Prezident Václav Havel propůjčil 28. října řadě zasloužilých osobností mrtvých i živých nově vytvořené řády TGM první až čtvrté třídy.

Výběr musí být v takovém případě nesmírně obtížný, zvláště, sahá-li se v případech udělení in memoriam zpátky výjimečně až do roku 1945 (Josef Čapek). Významenání I. třídy se patrně setkají s obecným souhlasem. Vždyť kdo by mohl něco namítat proti poctám pro kardinála Josefa Berana, Václava Černého, Milana Hodžu, Miladu Horákovou, Jana Masaryka, Jana Palacha, Jana Patočku, Ferdinanda Peroutku, Jaroslava Seiferta a četné další mrtvé, anebo proti ocenění životního díla Rudolfa Firkušného, Rafaela Kubelíka, Jana Papánka a Františka Tomáška?

V třídě druhé jsou z žijících laureátů jistě mimo diskusi kněží Jan Lang a Anastáz Opasek i výtvarník Jiří Kolář a další ocenění. Z mrtvých lze jen souhlasit s oceněním leckdy tragických osobních údělů politiků Drtiny, Fraštackého, Lettricha, Ripky, Stránského, Šrobára a Zenkla. Musí však být dovolena otázka, proč – když oni – ne Vojta Beneš, ne Václav Majer, ne Vojta Dundr, který zemřel jako slepec v leopoldovské věznici, ne Josef Veverka, který strávil čtrnáct dlouhých let ve věznicích hnědých i rudých fašistů. Proč tu ve výčtu československých vlastenců bez bázně a hany zcela chybí sociální demokraté? Je to snad proto, že dnes ti nejvřeleji svobodymilovní z nich – tudíž antikomunističtí, antifierlingrovští – nemají lobby ani v Lidovém domě, natož na tzv. „rozhodujících místech"? *"PÚL"* -htl-

Osudy kralupských zvonů

Pomyslné ruce obou světových válek smetly do jejich vírů zvony kralupského děkanského chrámu Nanebevzetí Panny Marie a sv.Václava. Historicky nejstarší byly z roku 1895 s názvy Maria/běžně označovaný jako velký,o hmotnosti 1090 kg/,Václav a Nepomucký. Jejich dárcem byl zakladatel kralupského kostela probošt E. Tersch. Zvony tu zněly pouhých jedenadvacet let a v kostele zůstal jen umíráček z r.1867,původně zavěšený na věžičce nejstarší kralupské školy.--V r.1921 byly sbírkami pro Kralupy nad Vltavou získány dva nové menší - Ludmila a Václav, posvěcené pražským světícím biskupem A.Podlahou. O devět let později přibyly další,posvěcené prelátem B.Opatrným, tehdejším kancléřem pražského arcibiskupství. Také tyto Kralupům odňalaII.světová válka. Byly odvezeny na hřbitov zvonů. Zůstaly zde jen dva,zvukově nevyhovující. Takový byl tedy osud kralupských zvonů.--Závěr jedné črty ze vzpomínek v Kralupech pochovaného Jaroslava Seiferta "Všecky krásy světa":"... zazvoňte mi ještě jednou, kralupské zvony! A zněte dlouho... Sednu si na lávku, budu poslouchat a přísahám,že ani nemuknu. Ať ještě jednou doposlouchám se dosyta vašeho kovového hlasu ..." Tato Seifertova slova byla podnětem k tomu,že kralupský podnik Kaučuk zadal pro svoje město výrobu nových velkých zvonů se jmény Václav,Ludmila a Vojtěch. Jsou z dílny zvonařské rodiny Dytrychových z Brodku u Přerova. Mají hmotnost 1160, 850 a 490 kg. Výtvarná výzdoba je od ak.sochaře Otakara Olivy z Velehradu.--Dnešní generaci zvonů posvětil v neděli 10. listopadu pražský arcibiskup Mons.PhDr.Miloslav Vlk. V předsíni kostela je umístěna pamětní deska,na níž jsou slova básníka Jaroslava Seiferta,která byla prvotní inspirací k darování zvonů. O jeho snu hovořil před rokem na shromáždění kaučukářů ing.M.Nevosad,nastupující tehdy do funkce ředitele státního podniku Kaučuk.--Tři nové zvony dokládají,že kralupští chemici básníkovu tužbu pochopili.--Po slavnosti svěcení byla zpřístupněna Seifertova síň v městském muzeu,jako první svého druhu v ČSFR. *Autor: Jiří Herain,V zátiší 1008,278 01 Kralupy nad Vltavou.*

První rusínské noviny

Slovenští Rusíni se konečně dočkali vlastních novin: 21. srpna 1991 vyšlo první číslo dvoutýdeníku *Narodny novynky*.

Editorem je Aleksander Zozuljak, který dříve pracoval jako editor v ukrajinském týdeníku *Nove žyttja*. Když jeho vydavatelé odmítli rusínskou přílohu, Zozuljak a několik redaktorů založili nové samostatné noviny vydávané jenom v rusínském jazyku a tištěné v cyrilice. Vydavatelem je společnost Rusínská Obroda a finančně jsou podporovány ministerstvem kultury Slovenska. Čtyřstránkový čtrnáctideník má hezkou úpravu navrženou předním karikaturistou Fedorem Vecem.

Zozuljak zůstává i nadále ve funkci editora dvouměsíčníku *Rusyn*, který vychází od ledna letošního roku. Obě publikace jsou důležitým krokem k posílení národní identity Rusínů na Slovensku.

Předplatné nebo finanční podpora novin a časopisu jsou vítány na adrese: Narodny novynky, Jarková 77, Prešov 080 01, ČSFR. Předplatné je $8 za noviny, $9 za časopis (pozemní pošta). Předplatné anebo dotace je možné poslat formou personal check nebo international money order.

Živá voda od Piešťan

Ten pramen znají lidé z vesnic Lúka a Modrovka již dlouho, vyvěrá z hloubky 40 až 100 metrů nedaleko Piešťan. Od začátku 60. let zásobuje vodou několik obcí a osad a je velmi vydatný. Chrlí 35 až 65 litrů za sekundu, přičemž devět desetin tohoto množství odtékalo až donedávna do potoka a posléze do Váhu . . . Odborníci sledují a měří pramen jménem Šáchor už od roku 1974 a za tu dobu nezaznamenali žádnou změnu: vodá má tvrdost 16,5 až 19 °N, stálou teplotu 13 stupňů Celsia a fyzikálně chemické i bakteriologické vlastnosti výtečné úrovně.

Bylo by tedy obrovskou škodou a přímo hříchem, aby kvalitní voda nadále odtékala jen tak. Tohle si uvědomilo pár šikovných a podnikavých lidí, kteří loni v září založili akciovou společnost AQUA FRESH. Vyhráli konkurs slovenského ministerstva zemědělství a výživy, jehož zadání znělo: Zajistit pro náš trh dodávky co nejkvalitnější kojenecké a stolní vody.

A tak za necelý rok vyrostla doslova na zelené louce plnírna a sklady lahví, moderní objekt za víc než 50 miliónů korun, kam voda přitéká potrubím a kde se sterilizuje ultrafialovým zářením, a ještě pro zvýšení trvanlivosti obohacuje — samozřejmě, v co nejmenším množství — oxidem uhličitým. Plnicí linka z Rakouska je zcela automatizovaná a při závěrečné operaci „vyprovází" každou litrovou láhev šroubovacím uzávěrem. Podle střízlivých propočtů je roční produkce 60 miliónů lahví (jejich výrobu zajistí nedaleký Skloobal Němšová).

Obchodní zástupce firmy Roman Pálka: „Jsme připraveni dodávat na tuzemský trh opravdu mimořádně kvalitní vodu takřka okamžitě, Zatím má jako jediná atest hlavního hygienika Slovenské republiky, obsahuje totiž téměř ideální množství minerálních látek. A podle posudku Výzkumného ústavu vodního hospodářství z Prahy jsou v ní koncentrace látek, kterým odborníci říkají nežádoucí, zcela nepatrné, prakticky nezměřitelné — o jeden až tři řády nižší, než požaduje státní norma."

S vodou bylo, je a bude hodně starostí. Podle statistik OSN pije v současné době třetina obyvatel naší planety zdravotně závadnou vodu! A přitom lidstvo s vodou čím dál tím víc plýtvá. Jen pro ilustraci: v Evropě vzrostla její průměrná spotřeba v přepočtu na jednoho obyvatele od roku 1950 do roku 1990 z 85 na 150 litrů denně! Přičemž v naší republice je spotřeba dvojnásobná . . .

Konzumaci obyčejné vody, té kapaliny bez chuti a zápachu, jak se praví v učebnicích, často podceňujeme, zapomínáme, že dodává tělu tolik potřebné minerály, které odjinud dostat nemůže. Když jsem minulý týden takřka na opačném konci republiky, na Teplicku, mluvil s tamějšími hygieniky, dávali k lepšímu historku, kterak vědcům z USA přijíždějícím sem pomáhat v ekologickém zápase chutná naše obyčejná pitná voda! Ta americká je prý tak strašlivě chlorovaná, že se nedá vůbec pozřít . . .

Co by asi říkali Američané vodě z pramene Šáchor od Piešťan?! Podle a. s. AQUA FRESH se na našem trhu objeví začátkem listopadu pod názvem LUCKA. Na „tahu" jsou hlavně obchodníci, zákazníkům bude chutnat zaručeně. *"Dnes"* PAVEL KOVÁŘ

Rómske leto

Niet pochýb o tom, že naša veľká demokracia je v tomto štádiu predovšetkým rajom pre Rómov. Zlodejí, vekslári, násilníci a pašeráci sa akoby zázrakom premenili na podnikateľov silného rangu. Po novom podnikajú aj rómske matky početných ratolestí, ktoré si najnovšie k detským prídavkom prídávajú aj podporu v nezamestnanosti. Popri Luniku IX., smutne preslávenom vysokým stupňom devastácie nadštandardných bytov, sa rómskym rajom (ako na mnohých iných miestach) stala železničná a autobusová stanica v Košiciach. V letných mesiacoch, počas turistickej sezóny je to skôr priestranstvo pred ňou a časť chráneného parku v okolí. Návštevník metropoly východného Slovenska okamžite po vystúpení z vlaku vstupuje do konfrontácie so svojráznou rómskou kultúrou. Prvým privítaním v meste je cigánska pospolitosť pred vchodom a východom, hlučne popíjajúca ovocné víno zakúpené za nazbierané prázdne fľaše. Kto sa lepšie rozhliadne zistí, že Rómovia sú všade. Na múrikoch kvetináčov, po okolitých plotoch, na lavičkách v parku, pri stánkoch s občerstvením, na zastávkach električiek a autobusov. Postávajú, čihajú na svoju príležitosť. Zber pivových fliaš je istou zárukou príjmu nevyhnutného na konzumáciu vína značky „oči-pučí", zakotúľaná mince pri stánku PNS alebo na zastávkach hromadnej dopravy ponúka rovnaký šancu, navyše všade tam, kde je predpoklad vyššej koncentrácie cestujúcich, visí vo vzduchu príležitosť pre vreckárov... peňaženka z vášho vrecka bleskovo putuje z útlej detskej špinavej ruky, cez desiatky iných počerných rúk až do dlane rómskeho bossa na opačnej strane parku. Skúste dolapiť zlodeja!

Glosa

Pre zahraničných turistov, prichádzajúcich do Košíc je stretnutie s touto exotickou pospolitosťou často prvým a posledným najsilnejším zážitkom, ktorý si odnášajú domov zo svojej cesty za mladou demokraciou. Pre nás však smutnou vizitkou. (th)

ČECHOSLOVÁCI v ZAHRANIČÍ

2.a 3.číslo "Australských Listů"došlo do naší redakce.Obě čísla mají 18 stran,barevnou obálku a bohatý obsah. Rediguje a vydává Jana Haberová-Fořtová,Suite 11,83 George St.,Parramatta,NSW 2150.Austrálie.--Myslíkovi z Hamburgu byli na N.Zélandě.--Výbor Čs.klubu v Adelaide,SA. byl posílen novými přistěhovalci;pomáhají také čs.rozhlasovému vysílání.Sdělil nám to obětavý Joska Švehlák.--"Umelec-maliar" Vlado Kadnár napsal do bratislavského "Nového času",že byl v Austrálii zklamán chováním "českých sponzorů".--Josef Roub se z Frankfurtu n/m. přestěhoval na stálo do Plzně.--"PÓL-revue bez hranic" bude od ledna 92 vycházet měsíčně. Vydavatelem a redaktorem je Jiří Loewy,Postfach 13 09 31,5600 Wuppertal 1,Germany.--Am.astronaut slovenského původu Irvine byl hostem bapt.sboru ve Vavrišově na východním Slovensku. Do sboru patří také australský krajan Viktor Plávka-Urban.-Eugenie Bujnová /Vídeň/ se smutkem přijala zprávu,že v Torontě zemřel inž.Josef Hlávka.--Manželé Kobližkovi /Německo/ navštívili okolí přehrady Morávky a Beskydy.--Dr.W.Šetina nám z Frankfurtu n/M.poslal dokumentaci,že v 50.letech bylo kom.soudy doma odsouzeno do vězení a táborů nucené práce přes 234.000 osob, dalších 100.000 bylo do táborů posláno národními výbory. Popraveno bylo 243 mužů a jedna žena. Přes 9.000 mužů a žen bylo zavražděno příslušníky StB při výsleších,při pokusech o útěk za hranice,při závalech v dolech nebo "zastřeleno na útěku".--Dr.Rýpar byl pův.zakladatelem melbournského "Hlasu domova".--J.Sokol /Švýcary/ navštívil Helsinki a po 43 letech rodné Poděbrady.--Dr.J.Pasák sestavuje kapitoly o životě J.A.Komenského pro "Vídeňské svobodné listy". Komenský se narodil před 400 lety.--Zízlerovi byli v Berchtesgadenu.--Vostřejščvům /z Brna/ se líbil Oberstdorf /Německo/,kde mají syna.--Jan Polínek /Švýcary/ doporučuje pražskou "Politiku",pro její říznost.--Centrum slovenského separatismu v záp.světě se nyní nachází v Kolíně n.R. v Německu;vychází tam také list "Slobodné Slovensko",který rediguje K.Murgaš.--Švýcarský "Polygon" nazval JZD Slušovice "státem ve státě";nesrovnalosti vyšetřuje z pověření prez.Havla jistý kpt.A.Žák.--Pavel Rosecký z Adelaide,SA navštívil Brno a měl tam značné potíže s výměnou dolarových cestovních šeků za Kčs.--Švýcarský krajan Jiří Nápravník se v "Polygonu" rozloučil s Adinou Mandlovou;odsoudil však článek uveřejněný v "LN" 19.6.91.

DOMÁCÍ UZENINY
*
EVROPSKÉ LAHŮDKY

PARKLAND
MEAT PRODUCTS
ILJA
ŠANDA
2216 BLOOR WEST (u Runnymede)
TORONTO, ONT. M6S 1N4 TEL: 766-8338
Máme také houskové knedlíky.

Naši v cizině

Uvažovat o exilu (nebo jak se u nás nezdvořile říká, o „emigrantech") v celku je stejná nehorázност, jako posuzovat „Němce", „Slováky" nebo třeba „všecky komunisty". Jako kdyby to byla nějaká věc, která se dá vzít do ruky, změřit, zvážit, posoudit. Kdybych tak mohl napsat o každém z vás, Mirku, Anino, Janko, Ivane, Dano, a ovšem i o vás, Láďo, Milo, Edo - to by bylo příběhů, smutných i veselých.

Třeba o tom otcovu příteli, který v únoru pám i sobě sliboval, že se „do švestek" určitě vrátí. O těch, co utíkali s krabičkou cigaret přes Šumavu, aby si zachránili holý život, i o těch, co odjeli autem s rodinou a s pendlovkami v kufru. O těch, které tam jen tak zavál vítr a potom už nefoukal zpátky, i o těch, před kterými jsme si léta dávali pozor, až jednou po dovolené měli zapečetěnou kancelář. A tyhle tisíce příběhů teď někdo hodí do velkého pytle, zaváže a řekne „emigranti."

Co vlastně mají společného, ti lidé, které vyhnal Hitler, komunismus, ruské tanky a Husák? A co my s nimi? To, že jsou nebo byli Češi a Slováci, že mluvili nebo možná mluví naším jazykem? Je to málo nebo mnoho? Když jsem se prvně dostal na Západ, už jako otec rodiny, padl mi cizí muž na nádraží v Neapoli kolem krku jen proto, že slyšel mluvit česky - a servírka v Mnichově se k smrti vyděsila - z téhož důvodu. Jeden kamarád posílal balíčky k vánocům (a když to šlo, i nějakou knížku), jiný mě v dopise proklel do třetího kolena, že jsem zůstal tady. Ale většina toho, co bychom si normálně byli chtěli a měli po celou tu dobu říkat, v dobrém i ve zlém, zůstala nevyřčena a jen se jaksi městnala a hromadila jako oblak smogu po obou stranách železné opony. Až ta zeď spadla.

Z většiny krajanů se mezitím stali Němci, Francouzi, Američané, a co se tady děje, sledují se zájmem, ale z dálky. Pro jiné přišla v listopadu ta chvíle, na kterou tak dlouho čekali. Přijeli „domů" a narazili na stejnou michanici lidí dobrých i zlých - narazili na prachobyčejnou skutečnost. Jedni měli smůlu, někdo je zklamal a urazil. Jiní ledacos překonali a dělají pro nás, co mohou: píší, pomáhají, shánějí léky, stáže i obchody. Někteří by se rádi vrátili, až budou v důchodu. Budou mít kam? Budou tu doma?

Mnoha krajanům máme za co být vděčni. Nejen těm slavným, kteří dostávají čestná občanství, ale i těm, kteří nám docela prostě drží palce. Přátelé doma, nenechte si teď namluvit, co jste nevěřili komunistické propagandě: nedejte se strhnout k paušálním soudům o „emigrantech" - ani když uděláte nějakou tu špatnou zkušenost. „Oni" je mají také. A vy, krajané v cizině, nedejte na pomluvy o všem, co je doma. Nikdo vám nemůže mít za zlé, když zůstanete tam, kde jste. Je to tam mnohem lepší. Jen si to, prosím, nezdůvodňujte tím, že se tady doma „vůbec nic nezměnilo," jak jsem se nedávno dočetl.

❑ JAN SOKOL *"LN", 19.9.91.*

NAŠE ROVY

Dne 30.listopadu 1991, pět týdnů po svých 95.narozeninách, zemřel v New Yorku významný čs.mezinárodní diplomat, dr.Ján Papánek,nositel mnoha čs. a cizích vyznamenání. Narodil se 24.10. 1896 v Brezové. Během I.světové války byl poslán do Itálie,dostal se do zajetí a pomohl tam ustavit čs.legie. S legionáři bojoval na frontě až do konce války v r.18. Diplomatickou dráhu začal v Praze v r.1922 a působil v Holandsku,Maďarsku a v USA. V Chicagu se v r.1926 oženil s Betkou,věrnou spolupracovnicí v dobrých i zlých dobách. /Naše fotografie manželů Papánkových je z r.1977, když navštívili Missisaugu./ Po Mnichovu se v Chicagu připojil k dr.Benešovi a po okupaci Prahy Němci,se stal jeho osobním representantem v USA. Od r.1942 vedl čs.informační kancelář v New Yorku. Významný je jeho podíl na ustavení Spojených národů v r.1945 a od r.46 se stal stálým delegátem ČSR ve Spojených národech,jako velvyslanec. Proti komunistickému puči v únoru 1948 efektivně protestoval v Bezpečnostní radě SN. Jako poradce sloužil v SN další 3 roky. Od r. 48 vedl AFCR /Americký Fond pro čs.uprchlíky/ a pomohl jim při emigraci do zámoří, hlavně do USA a Kanady.Později pomáhal i uprchlíkům z Vietnamu a odjinud. Napsal tisíce článků a přednášel na University of NY. Byl členem mnohých profesionálních organizací. Považoval za osobní štěstí,že se dožil obnovení demokracie ve své rodné zemi.

NAŠI V USA

Anna Špánková-Mičánková z České u Brna,původně z Burlingame,CA.,popsala nedávné setkání s red.Jožkou Pejskarem /z Kalifornie/ v Brně;přes malou publicitu přišlo na 150 osob a bylo to dojemné.--Populární Moldau Restaurant je v č.9310 W.Ogden Ave.,Brockfield,IL.; majitelkou je Markéta Vaněčková.--Jan Kuncíř"věnoval"svou letošní ván.kartu Komenskému;na rubu je jeho životopis z pera V.Kučery.--Medaili prez.V.Havla nabízí firma Images, 13215 NE 123rd St.331,Kirkland,WA,USA.--V Praze mají brzy vyjít paměti O.Rambouska "Za mřížemi a na útěku".--"Práca" přinesla pěkný článek o MVDr.M.Kvetkovi /dříve žil v NY/ "Vždy za demokraciu a ľudské práva".Oslavil nedávno v Bratislavě "79" a dostal Řád TGM II.tř. --Hokejista P.Šťastný hraje za NJ Devils; má $560.000 za rok. O něco víc má Petr Svoboda /Montreál/: $650.000. Plzeňský Milan Tichý má hrát za Chicago za $120.000 za rok.--Chicagský "Hlas národa" přetiskl zajímavý článek R.Maloty"Podrazí Bata zlínskou botu?"--V Pardubicích žije syn prof.Žemly,který zemřel 12.8.77 na Floridě.--M. Kerner z Winthrop,Mass.se domnívá,že by se Čs.nár.rada americká měla spojit s SVU a Masarykovým klubem a postarat se o natočení filmu na počest Milady Horákové,gen.H.Píky a senátora V.Dundra.--Dr.P.Tůma má novou adresu:Fountain of Youth Spa,Box 217,10249 Coachella Canal Rd.,Niland,CA.92257-9583,USA.--Publikace "SVU Bulletin" a"Zprávy SVU" budou sloučeny;zjednoduší se tím distribuce.Redaktorkou bude dr.Zdenka Fischmannová.--Na filmovém festivalu v Denveru měl úspěch český film "Intimní osvětlení";delegaci vedl režisér Dušan Hanák.--Chicagský "Sokol Tábor" oslavil 125.výročí založení.--Sokol Omaha zamýšlí prodat svou sokolovnu,protože má jen 167 členů a budova je natolik zchátralá,že se nevyplatí ji opravovat. Daleko aktivnější je Sokol South Omaha v nové sokolovně.--V r.1942 zemřel v Chicagu Henry /Jindřich/ Kolben,bratr zakladatele továrny v Praze. Henry vedl administraci "Denní Svornosti po 30 let.--"Věstník Čs. nár.rady americké" vzdal hold dr.L.Rozbořilovi k jeho 75.narozeninám. Předsedal této vrcholné organizaci amerických krajanů od r.1984.--Miloš Halouzka by rád viděl,aby posl.V.Holub /Anglie/ začal psát své paměti..--Dr.Vlastislav Chalupa, 55 So.Linden Ave.,Palatine,IL.60067,USA, je jedním ze zakladatelů Mezinárodního politologického ústavu v Brně;kdo chce tento ústav podpořit,může napsat na jeho výše uvedenou adresu. Vrátil se z vysilující přednáškové cesty v českých zemích.--Kazety s nejkrásnějšími českými ván.koledami jsou za $8:50 k dostání na adrese: East Bernard Czech Singers,Rt.2,Box 224,East Bernard, TX 77435, USA.--Al Souček z Jericho,VT.se přece podíval do ČSFR; poslal nám krásnou pohlednici z Prahy.-- Čeští koloběžkáři I.Thomas a M.Peterka dorazili do Denveru a míří do Los Angeles,CA.--Texaský "Hospodář",POB 301,West,TX.76691,USA,má průměrně 28 stran zajímavého čtení. Rediguje Jan Vaculík. Jedno z posl.čísel mělo článek "Poslední akce Františka Gajdy";jedná o vlastenci z Lanžhota,jehož vdova žije v Torontě. Do listu píše také Pravomil L.Raichl, mukl 50.let.

Nezávazný odhad hodnoty vašeho domu, obchodu, živnosti nebo jiné nemovitosti provede diskrétně a zcela zdarma
George (Jiří) Daneš
Family Trust
Corporation Realtor
Tel.439-1660 /anglicky/
266-1659 /česky/